

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4110-04-01/2011
R/11/004

Bydgoszcz, dnia lutego 2012 r.

**Pani
Hanna Wolska
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Toruniu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Toruniu, zwanej dalej „PSSE”, lub „Stacją”, kontrolę w zakresie realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS), związanych ze sprawowaniem w latach 2010-2011 bieżącego nadzoru sanitarnego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 27 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne, w którym ocenia pozytywnie działalność PSSE w zakresie objętym kontrolą, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Przyjęte w PSSE rozwiązania organizacyjne zapewniały właściwą realizację podstawowych zadań PIS, związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego, a w szczególności:
 - 1.1. Struktura organizacyjna Stacji była zgodna ze statutem, nadanym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego oraz z regulaminem organizacyjnym, ustalonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Toruniu.
 - 1.2. Wszyscy pracownicy komórek organizacyjnych, zajmujących się sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego spełniali wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22

¹Dz. U. z 2012 r. , poz. 82.

marca 2010 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych na poszczególne stanowiska pracy w stacji sanitarno-epidemiologicznej²

- 1.3. Pracownicy Stacji zostali upoważnieni przez Panią Inspektor do wykonywania - w imieniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego - określonych czynności kontrolnych oraz do wydawania decyzji, określonych czynności kontrolnych oraz do wydawania decyzji, w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach³.
- 1.4. Planowanie działalności PSSE opierało się o *Wytyczne* Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, uwzględniające kierunki działania PIS, ustalone przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Na ich podstawie sporządzany był *Plan zasadniczych przedsięwzięć* PSSE na dany rok, który wyznaczał główne cele i kierunki działania Stacji. Cele i kierunki były następnie uszczegółowione dla poszczególnych sekcji jako *Zasadnicze zamierzenia*. W sekcjach obowiązywały *Harmonogramy nadzoru nad obiektami* na dany rok, zawierające ewidencję obiektów objętych nadzorem oraz ich liczbę do skontrolowania w danym okresie. Pracownicy sekcji posiadali indywidualne *Harmonogramy nadzoru nad obiektami* im przypisanymi.
2. Realizacja podstawowych zadań PIS, związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego, polegała w szczególności na kontroli podmiotów objętych nadzorem w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne. W okresie 2010-2011 (3 kwartały) upoważnieni pracownicy PSSE przeprowadzili łącznie 10.340 kontroli, których efektem było wydanie 1.832 decyzji merytorycznych, 2.295 decyzji płatniczych, 670 postanowień, 8 tytułów wykonawczych, 16 wniosków o ukaranie oraz 484 mandatów na łączną kwotę 100.200 zł.

Badaniami kontrolnymi objęto prawidłowość prowadzonego przez PSSE postępowania wobec 25 spośród 4.451 ujętych w ewidencji (0,6%), losowo wybranych podmiotów będących pod nadzorem Stacji (10 - w zakresie higieny komunalnej, 5 - w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku, 5 - higieny pracy oraz 5 – higieny dzieci i młodzieży). Stwierdzono, że nie w każdym przypadku przestrzegany był obowiązek powiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, a zwłaszcza kontroli sprawdzającej, co było niezgodne z art. 79 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności

² Dz. U. z 2010 r., Nr 48, poz. 283

³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zasad i trybu upoważniania pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych lub Głównego Inspektoratu Sanitarnego do wykonywania określonych czynności kontrolnych i wydawania decyzji w imieniu państwowych inspektorów sanitarnych lub Głównego Inspektora Sanitarnego – Dz. U. z 2010 r. Nr 2, poz. 10

gospodarczej⁴. Zgodnie z art. 79 ust. 7 cyt. ustawy, uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszcza się w książce kontroli i protokole kontroli. W dziedzinie higieny komunalnej odnotowano 7 przypadków braku takich zawiadomień i w każdym protokole nie podano uzasadnienia przyczyny ich braku.

Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła w części wyjaśnienia Pani Inspektor, odnoszące się do przypadków wskazujących na zagrożenie życia lub zdrowia i wymagających podjęcia bezzwłocznej kontroli. Nie zasługują jednak w pełni na uwzględnienie wyjaśnienia dotyczące kontroli jednostek samorządowych, wobec których – co do zasady – nie stosowano powiadomień. Zakwalifikowanie kontrolowanych obiektów będących własnością jednostek samorządu terytorialnego nie przesądza o tym, że nie prowadzą one działalności gospodarczej, a jednostki zarządzające nimi nie są przedsiębiorcami. Stwierdzono ponadto niejednolite traktowanie przez PSSE jednostek objętych nadzorem sanitarnym. Np. kryty basen kąpielowy Zespołu Szkół Nr 28 w Toruniu jest obiektem samorządowym, a jednak zawiadomiono kierownika placówki o zamiarze wszczęcia kontroli. W innym przypadku (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Sztuczne Lodowisko „Tor-Tor”) zawiadomiono o zamiarze przeprowadzenia dwóch kontroli, a o dwóch innych kontrolach nie powiadomiono.

3. Każdorazowo wystawiano decyzję o nakazie usunięcia uchybień i nieprawidłowości stwierdzonych podczas przeprowadzonych kontroli podając termin, do którego należało wykonać wskazane czynności. Po upływie wskazanego terminu przeprowadzano kontrolę sprawdzającą z wykonania zaleceń pokontrolnych. Podmioty niestosujące się do zaleceń były upominane, a w przypadku dalszego uchylania się od usunięcia nieprawidłowości Powiatowy Inspektor wydawał postanowienie o nałożeniu grzywny.
4. PSSE pobierała opłaty za przeprowadzone badania laboratoryjne i inne czynności w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych oraz urzędowych kontroli żywności. Obowiązek uiszczenia opłaty wobec podmiotów kontrolowanych ustalano na podstawie decyzji Powiatowego Inspektora, której wydanie było poprzedzone postępowaniem w sprawie ustalenia wysokości opłaty. Przy obliczaniu opłaty stosowano stawki obowiązujące w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2009 w sprawie opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowych kontroli żywności⁵, a w pozostałych przypadkach stawkę i wskaźnik wprowadzone do stosowania przez Powiatowego Inspektora. W przypadku nie dokonania opłaty przez

⁴ Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2009 r., Nr 78, poz. 656 ze zm.

kontrolowanego PIS wzywała do zapłaty i gdy to nie odnosiło skutku rozpoczynano postępowanie egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności w trybie egzekucji administracyjnej prowadzonej przez właściwy Urząd Skarbowy.

Badaniami kontrolnymi objęto także prawidłowość ustalania terminu wniesienia opłaty przez kontrolowane podmioty. W 5 spośród 8 badanych przypadków termin ten określono nieprawidłowo. Stosowano 28 dniowy termin płatności liczony od momentu wystawienia decyzji, a nie 14 dniowy liczony od momentu doręczenia decyzji o ustaleniu opłaty, który wskazywany był na przedmiotowym dokumencie. Jako przyczynę powyższego podano brak dostępu do informacji o dacie odbioru decyzji przez oddział ekonomiczny PSSE, który wystawiał przedmiotowe wezwania do zapłaty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. Powiadomianie przedsiębiorców o zamiarze wszczęcia kontroli, a w razie odstąpienia od tego obowiązku w sytuacjach określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej zamieszczanie w protokole kontroli i książce kontroli uzasadnienia przyczyny braku tego powiadomienia.
2. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających:
 - przepływ informacji dotyczących terminu doręczenia decyzji o ustaleniu zapłaty pomiędzy oddziałem ekonomicznym, a sekcjami merytorycznymi,
 - prawidłowe ustalanie terminu płatności w związku z wydanymi decyzjami o ustaleniu opłaty.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Inspektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.